

Л. І. Федченко

# Луценко Олександр Устимович

**ЛУЦЕНКО Олександр Устимович** (20. 03(02. 04). 1911, м. Єлисаветград, нині Кропивницький – 24. 02. 2001, Одеса) – актор. Народний артист УРСР (1971). Держ. нагорода СРСР. Працював в Одес. укр. муз.-драм. театрі ім. В. Василька (1930–96). Сповідував реаліст. манеру гри корифеїв укр. театру; у кожній ролі сягав психол. глибин образу. В палітрі виражал. актор. засобів переважали крупні мазки, що додавало його персонажам героїч. піднесеності. Від кін. 1930-х рр. знімався на Одес. і Київ. кіностудіях худож. фільмів.

## Фотоілюстрації



## Основні ролі

Залізник («Гайдамаки» за Т. Шевченком), Михайло, Андронаті («Земля», «У неділю рано зілля копала» В. Василька за О. Кобилянською), Свічка («Свіччине весілля» І. Кочерги), Гиря («97» М. Куліша), Безбородько («Правда і кривда» за М. Стельмахом), Магура («Марина» М. Зарудного), Самозванець, Варлам («Борис Годунов» О. Пушкіна), Безсеменов («Міщани» М. Горького), Ленін («Кремлівські куранти» М. Погодіна), Терешко Колобок («Трибунал» А. Макайонка), Гастрит («Вечір» О. Дударева), Франц («Розбійники» Ф. Шіллера), Пунтіла («Пунтіла та його слуга Матті» за Б. Брехтом), Ісак («Спадкоємці Рабурдена» Е. Золя), Артур («Овід» за Е.-Л. Войнич); у кіно – Алім Тагіров («Морський пост», 1938, реж. В. Гончуков), Моряк («Голубі дороги», 1947, реж. В. Браун), Охріменко («Дума про Ковпака», 1973–76, реж. Т. Левчук).

## Рекомендована література

1. Луценко Л. Надихаюча сила // КіЖ. 1981, 5 берез.;

2. Луценко Александр: «Театр – зеркало» / Беседу вел Р. Бродавко // Гласность. 1991, 6 мая;
3. Бродавко Р. Шлях корифея: (Творчий портрет народного артиста України О. У. Луценка) // Дум. площа. 2001, 23 берез.;
4. Федченко Л. Чтобы играть подлого, нужно быть хорошим человеком: (Творческий портрет народного артиста Украины А. У. Луценко к его 90-летию) // Юг. 2001, 24 марта.

### **Бібліографічний опис:**

Луценко Олександр Устимович / Л. І. Федченко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-59401>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).